

Dia Mundial del Agua

Francesc La Roca

► Fundació Nova Cultura de l'Aigua

ALGUNA COSA QUE CELEBRAR?

A desembre de l'any 2000, amb l'aprovació de la Directiva Marc de l'Aigua, es va iniciar un canvi profund d'orientació a la política hídrica europea. L'objectiu principal de la nova política d'aigües és la protecció dels ecosistemes aquàtics com a condició necessària per al manteni-

ment de la disponibilitat futura d'aigua per a usos humans. Al nostre país aquesta reorientació exigia l'abandó de la tradicional política d'infraestructures hidràuliques i la incorporació de criteris econòmics i ambientals a la gestió, fins aleshores no considerats.

Des d'aquell canvi legislatiu han transcorregut tretze anys. A l'estat s'han succeït quatre legislatures -dos del PP i dos del PSOE-, sense que a la Comunitat Valenciana s'haja produït ni tan sols l'alternança. Entre els uns i els altres han bloquejat el desenvolupament de la directiva de l'aigua.

Algunes conseqüències del desgovern hidrològic seran ben visibles aquest 22 de març (dia de l'aigua). Per exemple a Alzira i altres poblacions de la Ribera, on els veïns no poden utilitzar l'aigua de l'aixeta per a cuinar o beure. La manca de mesures de prevenció en l'agricultura ha contaminat els pous fins fer-los inservibles per a l'ús de boca. D'altra banda, alguns governs municipals han vist en la privatització dels serveis d'abastiment una font

d'ingressos immediats per a tapar els forats que la crisi i la corrupció han deixat a les aigües municipals. La factura la passaran a uns ciutadans lligats de peus i mans, perquè de l'aigua no es pot prescindir. Per a defensar el dret humà efectiu a l'aigua s'ha constituït una Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública que un d'aquests dies es presenta al públic.

Altres efectes del bloqueig de la política hidrològica són menys visibles, però no menys importants. Per exemple, la redacció del Pla de gestió de la demarcació del Xàquer, prevista per a 2009, està paralitzada. Entre altres coses perquè els governs central i autonòmics encara no s'han posat d'acord en quin és el territori que correspon gestionar a cadascun. Això que pot semblar anecdòtic es convertirà, en breu, en una multa de quantia important al Reino de España, pel incompliment de les seues obligacions front a la UE. Multa que pagarem els ciutadans de la nostra butxaca.

El retard en l'aprovació dels plans, a més de les repercussions administratives, im-

plica la manca de resposta a problemes apressants com els abans mencionats i d'altres. L'absència de mesures per a reduir les pressions que generen les activitats productives i de consum sobre els rius i aqüífers ja ens passa factura i ho farà més en un futur que ja quasi es present. Per exemple amb l'extracció d'hidrocarburs amb la tècnica del fracking.

En lloc d'anticipar els efectes probables del canvi climàtic -menys aigua, més sequeres i més irregularitat en les precipitacions (inundacions)- i prendre mesures d'adaptació, com la fixació dels cabals necessaris per a mantenir els ecosistemes aquàtics en bon estat i reparar de nou l'aigua disponible, es continua amb la inèrcia de la vella política de l'aigua. La dels tòpics irracionals de l'aigua que es perd a la mar i de que act es gestiona l'aigua de meravella. Si alguna cosa podem celebrar enguany en el dia de l'aigua és la major consciència dels ciutadans i la seua mobilització en defensa d'allò públic: també de l'aigua i els ecosistemes que l'alberguen. Però ja quin preu!